

## **Informácie pre oprávnených občanov**

### **Právo hlasovať v referende**

Právo hlasovať v referende má každý občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania referenda dovŕšil 18 rokov veku a

[má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,](#)

[nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.](#)

### **Hlasovanie oprávnených občanov, ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky**

#### **Preukazovanie totožnosti**

Občianskym preukazom preukáže svoju totožnosť oprávnený občan, ktorý sa dostaví do miestnosti na hlasovanie v mieste svojho trvalého pobytu. Ak oprávnený občan nepredloží občiansky preukaz, hlasovanie sa mu neumožní. Po preukázaní totožnosti oprávneného občana občianskym preukazom a po zázname v oboch rovnopisoch zoznamu (zakrúžkovaním poradového čísla oprávneného občana) dostane oprávnený občan od okrskovej komisie hlasovací lístok.

[Hlasovací preukaz](#) spolu s občianskym preukazom predloží okrskovej komisii oprávnený občan, ktorý sa dostaví do ktorejkoľvek miestnosti na hlasovanie na území Slovenskej republiky. Ak oprávnený občan nepredloží občiansky preukaz, hlasovanie sa mu neumožní. Po zápise do zoznamu oprávnených občanov, okrsková komisia hlasovací preukaz oprávnenému občanovi odoberie a pripojí ho k zoznamu oprávnených občanov. Potom okrsková komisia vydá oprávnenému občanovi hlasovací lístok.

#### **Úprava hlasovacieho lístka a hlasovanie**

Oprávnený občan vstúpi s hlasovacím lístkom do osobitného priestoru určeného na jeho úpravu. Na hlasovacom lístku, v príslušnom rámečku značkou **X** vyznačí, že na otázku odpovedá „ÁNO“, alebo že na otázku odpovedá „NIE“. Vzhľadom na to, že sa v referende rozhoduje o viacerých otázkach, tento postup platí pre každú z týchto otázok samostatne. Po úprave hlasovací lístok zloží tak, aby jeho úprava nebola

viditeľná. Oprávnený občan, ktorý sa neodobral do priestoru určeného na úpravu hlasovacieho lístka, komisia hlasovanie neumožní.

Oprávnený občan, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov iného oprávneného občana, nie však člena okrskovej komisie, aby zaňho hlasovací lístok podľa jeho pokynov upravil.

Po opustení osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov oprávnený občan vloží hlasovací lístok pred okrskovou komisiou do schránky na hlasovanie. Za oprávneného občana, ktorý nemôže pre telesné postihnutie sám vložiť hlasovací lístok do schránky na hlasovanie, môže ho do nej na jeho požiadanie a v jeho prítomnosti vložiť iný oprávnený občan, nie však člen okrskovej komisie.

### **Hlasovanie do prenosnej schránky na hlasovanie**

Oprávnený občan môže požiadať zo závažných, najmä zdravotných dôvodov okrskovú komisiu o to, aby mohol hlasovať mimo miestnosti na hlasovanie, a to len v územnom obvode okrsku, pre ktorý bola okrsková komisia zriadená. V takom prípade okrsková komisia vyšle k oprávnenému občanovi aspoň dvoch svojich členov s prenosnou schránkou na hlasovanie a hlasovacím lístkom; vyslaní členovia okrskovej komisie zabezpečia, aby aj v tomto prípade bola zachovaná tajnosť hlasovania. Účasť týchto oprávnených občanov na hlasovaní okrsková komisia vyznačí v oboch rovnopisoch zoznamu ihneď po návrate členov komisie vyslaných s prenosnou schránkou na hlasovanie do miestnosti na hlasovanie (zakrúžkovaním poradového čísla oprávneného občana).

Hlasovanie v zdravotníckych zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb a v obdobných zariadeniach, v celách policajného zaistenia, v miestach kde sa vykonáva väzba alebo trest odňatia slobody zabezpečí možnosť hlasovania oprávneným občanom v spolupráci s vedúcim príslušného zariadenia okrsková komisia, v ktorej územnom obvode je toto zariadenie. Ak títo oprávnení občania nemajú v tomto okrsku na hlasovanie trvalý pobyt, hlasujú na základe hlasovacieho preukazu, ak si ho vyžiadali.

## **Hlasovanie oprávnených občanov, ktorí nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky**

Občan Slovenskej republiky, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a dostaví sa v deň konania referenda do ktorejkoľvek miestnosti na hlasovanie na území Slovenskej republiky, dopíše okrsková komisia do oboch rovnopisov zoznamu na základe predloženého slovenského cestovného dokladu.

Dopísanie do zoznamu oprávnených občanov podpíše predseda a dvaja členovia komisie. Dopísanie do zoznamu oprávnených občanov zaznamená okrsková komisia v slovenskom cestovnom doklade na strane úradných záznamov takto: "*Dopísaný do zoznamu oprávnených občanov v obci (meste, mestskej časti) ..... v okrsku na konanie referenda č. ....*". Záznam v cestovnom doklade podpíše predseda okrskovej komisie. Potom okrsková komisia vydá oprávnenému občanovi hlasovací lístok.

### **Úprava hlasovacieho lístka a hlasovanie**

Oprávnený občan vstúpi s hlasovacím lístkom do osobitného priestoru určeného na jeho úpravu. Na hlasovacom lístku, v príslušnom rámečku značkou **X** vyznačí, že na otázku odpovedá „ÁNO“, alebo že na otázku odpovedá „NIE“. Vzhľadom na to, že sa v referende rozhoduje o viacerých otázkach, tento postup platí pre každú z týchto otázok samostatne. Po úprave hlasovací lístok zloží tak, aby jeho úprava nebola viditeľná. Oprávnený občan, ktorý sa neodobral do priestoru určeného na úpravu hlasovacieho lístka, komisia hlasovanie neumožní.

Oprávnený občan, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov iného oprávneného občana, nie však člena okrskovej komisie, aby zaňho hlasovací lístok podľa jeho pokynov upravil.

Po opustení osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov oprávnený občan vloží hlasovací lístok pred okrskovou komisiou do schránky na hlasovanie. Za oprávneného občana, ktorý nemôže pre telesné postihnutie sám vložiť hlasovací lístok do schránky na hlasovanie, môže ho do nej na jeho požiadanie a v jeho prítomnosti vložiť iný oprávnený občan, nie však člen okrskovej komisie.

**Každý oprávnený občan hlasuje osobne, zastúpenie inou osobou nie je prípustné.**

Prekážkami vo výkone hlasovacieho práva sú

- zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodov ochrany zdravia ľudí,
- výkon trestu odňatia slobody uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu,
- pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.